

Voortdurend mee evolueren in snel veranderende ziekenhuisomgeving

Katholieke pastores richten beroepsvereniging op

Lien Mahieu en Koen De Fruyt willen de persoonlijke spiritualiteit van mensen binnenbrengen in het grote verhaal van de christelijke traditie.

Katholieke zorgpastores houden op 15 oktober in Antwerpen hun gloednieuwe beroepsvereniging boven de doopvont. Ze zijn met 618 in Vlaanderen en al 170 van hen maakten zich lid. Kennisdeling en erkenning van hun evoluerend beroep staan voorop.

KOEN ZEEMAN | Lien Mahieu en Koen De Fruyt werden lid van de 'Beroepsvereniging voor katholieke pastores in de gezondheids- en welzijnzorg', een vzw die in maart het levenslicht zag. De Fruyt, diensthoofd pastoraal in het Psychiatrisch Centrum Sint-Amandus in Beernem, stipt aan dat Caritas diocesaan erg waardevolle overleg- en vormingsmomenten houdt. "Aanvullend hebben we nu als zorgpastores een eigen platform op Vlaams niveau. Dat is geen overbodige luxe, want de evolutie in ons culturele landschap en het streven naar kwaliteit, professionaliteit en interdisciplinaire samenwerking in de zorgsector stellen ons voor uitdagingen."

'Een pastor komt finaal bij zichzelf uit'

Mahieu werkt voor de pastorale dienst van het AZ Damiaan in Oostende en vertelt dat het pastor-zijn haar heel veel werkvreugde en voldoening geeft, maar dat ze ook heel wat uitdagingen op haar pad ontmoet. "In de snel veranderende ziekenhuisomgeving moet het beroep van pastor voortdurend mee evolueren. Een beroepsvereniging kan de lokale pastores hierbij ondersteunen en vertegenwoordigen." De Fruyt vult aan: "Pastores willen de

spirituele dimensie meer op de kaart zetten en wensen daarom dat hun vak specifieke erkenning krijgt als zorgberoep. Een principiële verzuchting waaraan uiteraard consequenties verbonden zijn voor normering en subsidiëring."

Vernieuwen

"Ons spirituele verhaal is geen evidentie meer voor alle patiënten", stelt Mahieu. "Hierdoor dienen pastores interdisciplinair, maar vooral creatief hun taak te vernieuwen. Zo heb ik voor een vrouw op de afdeling palliatieve zorg een ritueel ontwikkeld om haar overleden echtgenoot op

Het startcongres met als werktitel **Pastoraat uitgedaagd. Meertaligheid en spiritualiteit in de pastorale zorg** vindt op 15 oktober plaats in het Antwerpse provinciehuis. Meer info over de geschiedenis en de werking van de 'Beroepsvereniging voor katholieke pastores in de gezondheids- en welzijnzorg' is beschikbaar op de Elisabethwebsite www.pastoralezorg.be

hun dertigste huwelijksverjaardag te herdenken. We hebben samen kaarsen ontstoken en een zegenbed uitgesproken bij de foto van haar man. Een kaartje met het beroemde gedicht over de voetstappen in het zand (*God draagt de in nood verkerende mens zodat de twee sporen tot één versmelten, nvdv*) kreeg een centrale plaats in de herdenking. De vrouw had in een van onze gesprekken aangehaald dat ze in die tekst haar godsbeeld herkende. Ik gebruik elementen uit gesprekken en symbolen die ik opmerk in de kamer om een ritueel persoonlijk te kleuren. Op die manier breng ik de persoonlijke spiritualiteit van mensen binnen in het grote verhaal van de christelijke traditie."

Maatwerk

De Fruyt haakt in en merkt op dat de klassieke, vooral verkondigende pastorale zorg plaatsmaakte voor een meer zoekende begeleiding op maat van de gesprekspartners. "Zowel in individuele begeleidingen als in groepsessies komt het er telkens opnieuw op aan te vertrekken bij hun verhaal en beleving. Van daaruit zoek je dan samen hoe ze zinvol kunnen omgaan met hun kwetsbaarheid en hoe ze krachtbronnen kunnen aanboren in het voortbouwen aan een zinvol bestaan. De werkvormen kunnen erg uiteenlopen: van klassieke thematische gesprekken, over gerichte aandachtsoefeningen, tot het samen opzoeken van abdijen, inspirerende tentoonstellingen of stiltegebieden."

"Dat impliceert niet dat we optreden als kleurloze procesbegeleiders. We kunnen gewoon onze spirituele bagage niet langer zomaar presenteren. Het is vooral zaak om heel gericht op maat van onze gesprekspartner te putten uit die rugzak vol religieuze verhalen, symbolen en praktijken. En intussen zoeken we het evenwicht tussen de juiste woorden vinden voor het onzegbare en zwijgend luisteren waar dat past."

Reflectie

Mahieu verduidelijkt: "Pastorale zorg is in volle ontwikkeling en dat maakt permanente bijscholing en de voortgaande professionalisering cruciaal. De beroepsvereniging kan ons daarin helpen door mee de reflectie te voeden over onze spirituele en psychosociale opdracht." De Fruyt erkent dat wie als pastor aan de slag gaat een sprong in het diepe waagt. "De job vergt altijd meer dan de theoretische bagage die je tijdens je studies kunt opdoen. Ook kennis van gesprekstechnieken en andere vaardigheden volstaat niet, want een pastor komt finaal uit bij zichzelf. Stilvallen bij je eigen beleving, sterktes en kwetsbaarheden, zelf de worsteling met de uiteindelijke vragen in alle openheid aangaan en hierover reflecteren is wezenlijk om dit vak zinvol te blijven beoefenen."

telijk. Ik zie God toch meer als iemand in den hoge, boven ons verheven, terwijl christenen God ook in zich ervaren." Een specifieke boodschap voor de bijna 1.700 vrijwilligers in de zaal had hij niet. "De boodschap steekt in henzelf. Ik doe mijn ding als kunstenaar en de toeschouwers moeten dat zelf interpreteren. Muziek gaat niet over de realiteit, maar over wat voorbij de werkelijkheid ligt. Het raakt aan de ziel en het spirituele. Muziek is de meest abstracte kunst en daarom nadert het God en het gebed. Muziek is ook de beste therapie tegen angst en onze grootste angst is de dood. Als het ingaat tegen de dood, dan is muziek leven."

Vreugde

Na het concert ging het richting Sint-Baafs voor de vesperdienst in de nokvolle kathedraal. De Gentse bisschop, Luc Van Looy, citeerde de apostel Paulus: "Er is meer vreugde in het geven dan in

'Christelijke vrijwilligers zijn als missionarissen een teken van God te midden van de mensen.'

het ontvangen." Hij dankte de vrijwilligers en gaf hen bij het begin van de missiemaand de titel van missionaris. "Christelijke vrijwilligers zijn als missionarissen een teken van God te midden van de mensen." Omdat hun dienstbaarheid ontspringt vanuit het gebed wenste Van Looy dat de kerk een meer biddende gemeenschap zou worden. Alle vrijwilligers kregen daartoe een psalmenboek cadeau. Er wachtte hen tot slot een traktatie op de speelplaats van de Sint-Bavohumaniora. Het feest viel zeker in de smaak, kosten noch moeite werden gespaard.

De kathedraal was tot de nok gevuld voor het Gents bisdomfeest.